

[Udenrigsministeren.]

ne konflikt vedrører nemlig tre lande, som er associeret med EF, og derfor er det naturligt, vi tager det op netop i den kreds. Siden den seneste krises udbrud i sommeren 1974 har de ni samordnet deres holdning til konflikten, og de har ved en fælles diplomatisk indsats søgt at påvirke parterne til at udvise forhandlingsvilje og til at afstå fra ensidige skridt, der kunne vanskeliggøre en løsning af problemerne. De ni har stillet sig klart bag de bestræbelser, der udfoldes af FNs generalsekretær med sigte på at tilvejebringe en forhandlingsløsning, der respekterer Cyperns uafhængighed, dets suverænitæt og dets territoriale integritet.

I forbindelse med kriseområderne ved Middelhavet er det også naturligt at pege på de ni's politiske drøftelser af udviklingen på det, vi kalder Den Iberiske Halvø.

I Portugal er vi vidne til de vanskeligheder, som helt naturligt må opstå, når et land gennem årtier har været underkastet et hårdhændet diktatur. De demokratiske kræfters indsats for en hurtig afvikling af herredømmet over kolonierne i Afrika og deres bestræbelser hjemme på gennemførelsen af samfundsmæssige reformer må vække megen respekt og anerkendelse. Den portugisiske befolkning har på mange måder, f. eks. gennem valget til den forfatningsgivende forsamling i april i fjor og nu senest gennem den måde, hvorpå en politisk krise for nylig blev overvundet, klart tilkendegivet, at den ønsker et demokratisk flertpartisystem. Det er også naturligt i et land, der geografisk, historisk og kulturelt hører til Vesteuropa. De ni har som bekendt på denne baggrund vedtaget et samarbejde med Portugal om en betydelig finansiel hjælp. Det var virkelig en af oplevelserne at deltage i det møde i EFs Ministerråd, hvor de ni bød Portugal velkommen til dette samarbejde, og hvor den portugisiske udenrigsminister, hr. Antunes, så klart og så varmt gik ind i dette samarbejde.

Når jeg nu efter denne omtale af Portugal gør nogle bemærkninger om Spanien, er det ikke fordi situationen i de to lande i dag kan sammenlignes, men Spaniens geografiske placering på Den Iberiske Halvø gør det naturligt at nævne det her i denne sammenhæng.

Forhåbentlig vil situationen i Spanien snart kunne beskrives som en overgangsfase mellem diktatur og demokrati. Den nye spanske statsledelse har i forbindelse med tiltrædelsen fremsat udtalelser, som peger i retning af, at den

ønsker en demokratisering af det spanske samfund. Vi skal ikke presse for stærkt. Vi skal vise forståelse for de problemer, som afviklingen af et mangeårigt, et hårdt, et i borgerkrig født diktatur rejser, men vi skal heller ikke lægge skjul på, at vi vil spejde meget ivrigt efter tegn fra Spanien på vilje til at fremme en demokratisk udvikling.

Bekræftes det, at Spanien fjerner sig fra Francoregimets metoder, og at det bevæger sig mod demokratiske principper, så bør vi bidrage til at fremme en sådan udvikling og være rede til at udvide samarbejdet i takt med demokratiseringen. Det vil måske nok i første omgang være naturligt at lade en tilnærmelse ske på økonomiske og tekniske områder. Men igen: vi ser gerne et demokratisk Spanien som medlem af den europæiske familie, hvor det på så mange måder naturligt hører hjemme.

Når de ni giver en demokratisk udvikling en så fremskudt plads i forholdet til de to lande, jeg her har omtalt, så kan man indvende – og det er da også blevet indvendt – at de ni dog har samarbejdet med og samarbejder med mange lande, som ikke hylder disse demokratiske principper. Imidlertid er respekt for disse principper en nødvendig forudsætning for det særlig nære samarbejde, der kan komme på tale i forhold til Portugal og Spanien som vesteuropæiske lande. Denne politik er i øvrigt helt i overensstemmelse med vedtagelser fra topmødet i København i december 1973 om »Den europæiske Identitet«, hvor det netop siges, at de ni's fællesskab er åbent over for andre europæiske nationer, der hylder de samme idealer og de samme mål.

Mellemøstkonflikten har også i meget høj grad beskæftiget de ni. Også dette emne er det naturligt for de ni at drøfte sammen, både i betragtning af spørgsmålets alvor og på grund af den nære geografiske og historiske tilknytning mellem Europa og Mellemøsten.

Som det gentagne gange af skiftende danske regeringer har været understreget, så må målet for Danmarks Mellemøstpolitik være at bidrage til at tilvejebringe en varig politisk løsning af konflikten, der gør ret og skal til alle sider, og som vil være egnet til at tilvejebringe en varig og retfærdig fred i hele området. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til endnu en gang klart og utvetydigt at bekræfte, at den danske regerings holdning fortsat hviler på sikkerhedsrådets resolutioner nr. 242 fra 1967 og nr. 338 fra 1973. Vi føler, at begge disse re-